

Globalny wzrost systemowego ryzyka społecznego nie oszczędził niektórych rozwiniętych gospodarek

Euler Hermes przedstawia drugą edycję Indeksu Ryzyka Społecznego (SRI). Indeks identyfikuje mocne i słabe strony oraz postrzeganie ram politycznych, instytucjonalnych i społecznych danego kraju, sygnalizując ogólną podatność na systemowe zdarzenia związane z ryzykiem społecznym, które mogą zmienić reguły gry działań i podejmowanych decyzji politycznych, a także decyzje biznesowe i inwestycyjne. Wskaźnik ryzyka społecznego¹ obejmuje dwanaście wskaźników – czynników strukturalnych, mierzących mocne i słabe strony oraz postrzeganie ram politycznych, instytucjonalnych i społecznych w 185 krajach.

Polska i Europa Środkowo-Wschodnia (ujęta w załączonym raporcie jako „Rozwijająca się Europa”) – w ujęciu grupowym stabilizacja, chociaż nie poprawa w zakresie ryzyka społecznego jak np. w Europie Zachodniej. Tym niemniej kraje E. Środkowej jak Czechy, Węgry, Słowacja, Słowenia odnotowały wyraźną poprawę, spadek ryzyka społecznego i awans w jego zestawieniu, znajdując się w nim powyżej Polski.

Streszczenie:

- - Zgodnie z badaniami Euler Hermes w 2021 r. systemowe ryzyko społeczne na świecie jest na świecie silniejsze niż w 2020 – średni wynik SRI uległ globalnemu obniżeniu (-1,1 pkt). Co więcej – kryzys Covid-19 pogłębił przepaść między gospodarkami zaawansowanymi (AE) a rynkami wschodzącymi (EM). W 2021 r. systemowe ryzyko społeczne zmniejszyło się dla AE ogółem (SRI wzrosła o +3 pkt), ale jednocześnie wzrosło zarówno w Azji Wschodzącej (-1 pkt), na Bliskim Wschodzie (-0,8 pkt), w Ameryce Łacińskiej (-5 pkt), jak i w Afryce (-1,5 pkt). Pierwszą piątkę rozwiniętych gospodarek z najniższym ryzykiem społecznym wg. Badań Euler Hermes tworzą kraje skandynawskie i Szwajcaria tworzą pierwszą piątkę rankingu. Warto jednak zauważyć, iż w innych rozwiniętych gospodarkach (jak Stany Zjednoczone, Francja, Portugalia i Grecja) odnotowaliśmy jednak w 2021 pogorszenie wskaźnika ryzyka społecznego ze względu na pewien wzrost nierówności dochodowych i dostrzegalny spadek skuteczności rządów.
- Analizując działania gospodarcze podjęte w odpowiedzi na Covid-19, Euler Hermes znalazł miękkie dowody na to, że ryzyko społeczne w ujęciu trendów spadało głównie w krajach (i) o silnej reakcji fiskalnej i/lub (ii) w których bezrobocie było utrzymywane pod kontrolą. Zagłębiając się w przyczyny tego stanu rzeczy, ekonomiści Euler Hermes doszli do wniosku, że jeśli polityka rynku pracy mająca na celu rozwiązanie problemu bezrobocia związanego z Covid-19 została wdrożona głównie poprzez wsparcie dla firm, jak ma to miejsce w większości gospodarek o niskim i niskim średnim dochodzie, wówczas wszelkie istotne zmiany w zakresie ryzyka społecznego można przypisać wyborowi interwencji w ramach Covid-19.
- Ponieważ rządy pracują nad stworzeniem po pandemii silniejszych instytucji, zdolnych skuteczniej i sprawniej wypełniać swoje zadania w przyszłości, Euler Hermes zidentyfikował w swoich przekrojowych badaniach trzy priorytety, na których należy się skoncentrować, aby zminimalizować ryzyko społeczne w przyszłości
  - Bezpieczeństwo żywnościowe: światowe ceny żywności wzrosły o +43% od początku pandemii, i w związku z tym wg. szacunków niedostatku żywności doświadczyło 70-161 milionów osób więcej niż przed pandemią. W tym kontekście konieczna jest głęboka zmiana w globalnym systemie żywnościowym i rolniczym, jeśli chcemy

¹ Wskaźnik ryzyka społecznego Euler Hermes obejmuje 185 krajów - klasyfikując je w skali od 0 (najwyższe ryzyko) do 100 (najniższe ryzyko). Wśród branych pod uwagę 12 czynników są m.in. : **trend wzrostu realnego PKB na mieszkańca**, nierówność dochodów mierzona **indeksem GINI**, wskaźnik **poziomu zatrudnienia** w danej populacji, ale też np. **deprecjacja waluty**, zwiększającą zakres inflacji z importu, w szczególności w odniesieniu do cen żywności i energii, co jest typowym czynnikiem wywołującym niezadowolenie społeczne. Wskaźnik ryzyka społecznego nie mierzy prawdopodobieństwa wystąpienia kryzysu społecznego ani nie przewiduje kolejnego wydarzenia związanego z niepokojami społecznymi. Jest to raczej wskaźnik podatności na zagrożenia, który skupia się na długoterminowych strukturalnych determinantach ryzyka społecznego.

nakarmić tę część populacji, która dziś jest głodna, oraz dodatkowe 2 miliardy ludzi, o które zwiększy się globalna populacja do 2050 roku.

- o Nierówność płci: równouprawnienie płci również ucierpiało na skutek Covid-19, przy czym w wielu częściach świata wzrasta nawet przemoc wobec kobiet i dziewcząt, a dziury w ochronie socjalnej w obliczu rosnącego ubóstwa sprawiają, że kobiety są bardziej narażone niż mężczyźni. W tym kontekście programy naprawcze powinny uwzględniać konsekwencje związane z płcią, usuwając bariery prawne stawiane wobec kobiet i wzmacniając wysiłki na rzecz ich ochrony przed przemocą.
- o Nierówność dochodów: rosnąca nierówność dochodów zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się, wymaga od rządów przebudowy i ponownego wdrożenia tradycyjnej interwencji publicznej na rynku pracy, w ubezpieczeniach społecznych i innych politykach społecznych.

Europa Środkowo-Wschodnia i Polska: stabilizacja, chociaż nie poprawa w zakresie ryzyka społecznego

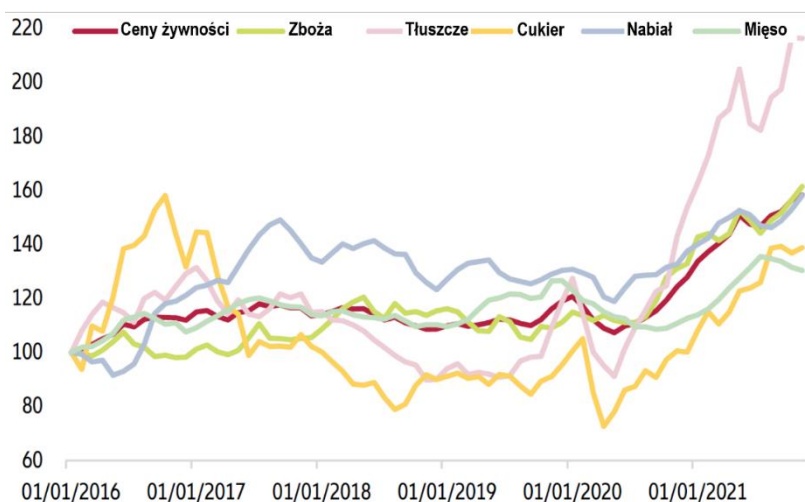
W ujęciu regionalnym, ogólne ryzyko społeczne w Europie Środkowo-Wschodniej (Wschodzącej) pozostało stosunkowo umiarkowane i niezmienną w ciągu ostatnich 18 miesięcy. Istnieje jednak **duża wewnątrzregionalna przepaść** pomiędzy bogatszymi i biedniejszymi krajami.

Dziewięć z 11 państw członkowskich UE w tym regionie ma wynik wskaźnika Ryzyka Społecznego Euler Hermes przekraczający 60 i dorównujący wielu krajom azjatyckim. **Sugeruje to, że członkostwo w UE nie tylko zwiększa dobrobyt, ale także stabilność społeczną.** Wyjątkiem są Bułgaria i Rumunia - najbiedniejsi członkowie UE, osiągający szczególnie złe wyniki w zakresie zaufania do rządu.

Ogólnie rzecz biorąc, w ciągu ostatnich 18 miesięcy większość państw członkowskich UE odnotowała również spadek ryzyka społecznego (a tym samym wzrost punktacji naszego zestawienia). Można to przypisać silnym bodźcom fiskalnym (w postaci wydatków socjalnych), ochronie rynku pracy i względnej stabilności waluty. Ryzyko społeczne w rozwijającej się części Europy wzrosło w większości krajów byłej WNP, niektórych krajach bałkańskich i Turcji.

Polska – utrzymała swoje miejsce z poprzedniego badania (40-ste), a skumulowany wskaźnik dla Polski prawie nie uległ zmianie i wyniósł 62 punkty. Trzeba jednak zauważyć, iż oprócz krajów naszego regionu, których ryzyko społeczne (i miejsce w zestawieniu porównawczym) pogarszały się, jak np. na Ukrainie, **były też liczne kraje notujące wyraźną poprawę – spadek ryzyka społecznego i awans w jego zestawieniu** na tle innych krajów. Estonia zajęła miejsce 16-ste, Czechy – 19-ste (awans o 14 pozycji !), Słowenia 20-ste, a Słowacja 26-te (awans o 10 pozycji od poprzedniego badania), Węgry 33-cie miejsce (awans o 16 pozycji od poprzedniego badania).

Globalne ceny żywności (2015=100)

Źródła : FAO, Euler Hermes, Alliaqnz Research

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o Indeksie Ryzyka Społecznego Euler Hermes, potrzebujesz konkretnych danych na temat danego kraju lub szczegółów dotyczących metodologii, chcesz przeprowadzić wywiad z jednym z naszych ekonomistów - zapraszamy do zapoznania się z załączonym pełnym raportem lub do bezpośredniego kontaktu z nami. Życzymy miłej lektury!

*****

Kontakt dla mediów

EULER HERMES

Grzegorz Błachnio
+48 601 056 830
grzegorz.blachnio@eulerhermes.com

MULTIAN PR

Artur Niewrzędowski
+48 509 433 874
artur.niewrzędowski@multian.pl

Social media

 LinkedIn [Euler Hermes](#)

 Twitter [@eulerhermes](#)

 YouTube [eulerhermes](#)

Euler Hermes to światowy lider sektora ubezpieczeń należności oraz uznany specjalista w obszarach gwarancji ubezpieczeniowych, odzyskiwania należności, strukturyzowanego kredytu handlowego i ryzyka politycznego. Siedziba firmy mieści się w Paryżu, ale firma obecna jest w ponad 50 krajach, gdzie zatrudnia 5.800 pracowników. W 2020 roku wartość globalnie zabezpieczanych transakcji biznesowych przez Euler Hermes odpowiadała 834 mld € ekspozycji. Euler Hermes jest pełnoprawnym członkiem Grupy Allianz. W celu uzyskania dodatkowych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej: www.eulerhermes.pl

Przewidujemy ryzyko handlowe i kredytowe już dziś, więc firmy mogą mieć zaufanie do jutra.

Uwaga dotycząca stwierdzeń wybiegających w przyszłość: Stwierdzenia zawarte w niniejszym dokumencie mogą zawierać stwierdzenia dotyczące przyszłych oczekiwań oraz innego rodzaju stwierdzenia wybiegające w przyszłość, oparte na aktualnych opiniach i założeniach kierownictwa firmy, obejmujących znane i nieznanne czynniki ryzyka oraz niepewności, które mogą powodować osiągnięcie rzeczywistych wyników, rezultatów lub zdarzeń mogących istotnie odbiegać od tych wyrażonych lub dorozumianych w takich stwierdzeniach. Obok stwierdzeń wybiegających w przyszłość, co wynika z ich kontekstu, wyrazy „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje”, „planuje”, „zamierza”, „przewiduje”, „uważa”, „szacuje”, „prognozuje”, „potencjalny” lub „kontynuuje” oraz podobne wyrażenia oznaczają stwierdzenia wybiegające w przyszłość. Rzeczywiste wyniki, rezultaty lub zdarzenia mogą w istotnym zakresie odbiegać od przewidywanych w takich stwierdzeniach, między innymi z powodu: (i) ogólnych warunków ekonomicznych, w tym w szczególności warunków ekonomicznych w kluczowych sektorach działalności Grupy Euler Hermes oraz na kluczowych dla niej rynkach, (ii) wyników osiągniętych na rynkach finansowych, w tym na rynkach rozwijających

się, również ze względu na niestabilność i płynność rynku oraz zdarzenia związane z kredytami, (iii) częstotliwości oraz zakresu zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, w tym zdarzeń powodowanych przez klęski żywiołowe oraz wiążących się ze wzrostem wydatków na likwidację szkód, (iv) poziomu powtarzalności zdarzeń, (v) zakresu niespłaconych kredytów, (vi) poziomu stóp procentowych, (vii) kursów wymiany walut, w tym m.in. kursu wymiany EUR/USD, (viii) zmian w poziomie konkurencji, (ix) zmian przepisów prawa i regulacji, m.in. dotyczących konwergencji walutowej oraz Europejskiej Unii Walutowej, (x) zmian w zakresie polityk banków centralnych i/lub władz innych krajów, (xi) wpływu przejęć spółek, w tym także kwestii związanych z integracją, (xii) działań restrukturyzacyjnych, oraz (xiii) ogólnych czynników związanych z konkurencją na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wystąpienie wielu z tych czynników może być bardziej prawdopodobne lub mogą one przyjmować bardziej wyraźną postać na skutek działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Firma nie ma obowiązku aktualizacji żadnych stwierdzeń wybiegających w przyszłość.